

یادنامہ استاد

یادنامہ امالۃ بنام حالت

بہ اہتمام: سید عماد الدین قریشی

انتشارات سوره مهر (واحدین انتشارات حوزه هنری)

دفتر طنز حوزه هنری

همیشه استاد

یادنامه ابوالقاسم حالت

به اهتمام سید عمادالدین قرشی

چاپ: هفتم، شهریور ۱۳۹۴

چاپ: اول، ۱۳۹۵

شمارگان: ۲۵۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۰۰۰۰۰۰۰-۷

عنوان و نام پدیدار: یادنامه ابوالقاسم حالت / به اهتمام سید عمادالدین قرشی.

مشخصات نشر: تهران: شرکت انتشارات سوره مهر، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۸۵۶ ص:، جوب.

ISBN: 978-600-0-۰۰۰۰۰۰۰۰-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیا

عنوان دیگر: یادنامه ابوالقاسم حالت.

موضوع: حالت، ابوالقاسم، ۱۲۹۴ - ۱۳۷۱ -- یادنامه‌ها

موضوع: طنزنویسان ایرانی -- قرن ۱۴

موضوع: طنز فارسی -- قرن ۱۴ -- تاریخ و نقد

شناسه افزوده: قرشی، سید عمادالدین، ۱۳۱۳ - گردآورنده

شناسه افزوده: شرکت انتشارات سوره مهر

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۴ ۸۷ الف / ۱۳ PIRA۰۱۳

رده‌بندی دیویی: ۷۴۸/۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۰۴۶۹۲۰

نشانی: تهران، خیابان حافظ، خیابان رشته پلاک ۲۳

صندوق پستی: ۱۱۴۴-۱۵۸۱۵

تلفن: ۶۱۹۴۴ سامانه پیامک: ۳۰۰۰۵۳۱۹

تلفن موبایل: (پنج خط) ۶۶۶۶۰۹۹۳ فکس: ۶۶۶۶۹۹۵۱

www.sooremehr.ir

نقل و چاپ نوشته‌ها منوط به اجازه رسمی از ناشر است.

فهرست مطالب

۲۳.....	سال شمار.....
۲۵.....	تاریخ ساسی.....
	فصل اول: خنده ساز خنده پرداز
۲۷.....	نیم نگاهی به زندگی و آثار ابوالقاسم حالت.....
۲۹.....	خنده ساز خنده پرداز.....
	فصل دوم: مکاتبت آشنایی
۴۷.....	زندگی نامه و برگه چند از دفتر مکاتبت ابوالقاسم حالت.....
۴۹.....	قسمت اول: زندگی نامه.....
۴۹.....	ولادت، موسیقی، شعر.....
۵۱.....	همکاری با جراید و آشنایی با توفیق.....
۵۳.....	ترانه سازی.....
۵۵.....	سفر به هند.....
۵۵.....	بازگشت به ایران.....
۵۶.....	ازدواج.....
۵۷.....	زیان عربی و غم فراق و گرمای آبادان.....
۵۸.....	سفر به اروپا.....
۵۹.....	همکاری با مطبوعات و انتقال به تهران.....

- ۵۹..... راه اندازی دوباره توفیق
- ۶۱..... بازنشستگی
- ۶۱..... سفر به امریکا
- ۶۱..... ساخت سرود جمهوری اسلامی
- ۶۲..... کتاب‌ها
- ۶۴..... ترجمه از عربی
- ۶۴..... ترجمه از انگلیسی
- ۶۵..... م‌نشده رفت
- ۶۵..... م‌ن و حالت
- ۶۹..... قسمت دوم: مجرای خاطرات
- ۶۹..... حکایت آمیخته
- ۶۹..... خاطره‌ای از دوران کودکی
- ۷۰..... آغاز همکاری با توفیق
- ۷۳..... اداره راهنمای نامه نگاری
- ۷۴..... دستگیری پدر
- ۷۵..... دستگیری توفیق
- ۷۷..... آزادی توفیق
- ۷۷..... چاق شدن چپ توفیق!
- ۷۸..... حمله نیروهای متفقین و رفتن رضاشاه از ایران
- ۷۹..... طنز روزنامه ناهید درباره رفتن رضاشاه
- ۸۱..... خیانت‌های ارتش رضاشاه
- ۸۲..... زندان‌های مخوف رضاشاه
- ۸۴..... سفر به هند
- ۸۶..... استخدام در پالایشگاه آبادان

- ۸۷..... نهضت ملی شدن صنعت نفت
 ۸۹..... تحقیر ایرانی‌ها توسط عمال انگلیس
 ۸۹..... واکنش مردم پس از کودتای ۲۸ مرداد
 ۹۱..... آزادی مطبوعات تا سال ۱۳۳۲
 ۹۱..... روی کار آمدن تیمور بختیار
 ۹۲..... طنزهای جواهر کلام
 ۹۳..... همکاری با مطبوعات دیگر
 ۹۴..... استعفای عبدالله انتظام
 ۹۵..... نخست‌وزیری هویدا
 ۹۶..... اطاعت از نظام اجتماعی گذشته
 ۹۶..... یادای برای پلین
 ۹۷..... فساد و ارتش در ایران
 ۹۸..... رواج فساد توسط بگاد
 ۹۹..... انتظارات مردم از طنز نویسان
 ۱۰۵..... کتاب‌های چاپ شده
 ۱۰۶..... اسامی مستعار
 ۱۰۷..... نمونه‌هایی از اشعار سیاسی

فصل سوم: سردلبران؛ حدیث دیگران

- ۱۲۳..... مرثی، بزرگداشت، نوازش قلمی
 ۱۲۵..... خروس لاری گل آقا به آسمان پر کشید
 ۱۲۷..... یاد آر، ز شمع مرده یار آر
 ۱۴۱..... ای تف به ریش جمله ایران فروش‌ها
 ۱۵۴..... یادای از استاد ابوالقاسم حالت
 ۱۵۶..... خوبی از خوبان

۱۵۹	آخرین مطایبه جدی
۱۶۸	یاد یاران
۱۷۵	در سوگ استاد ابوالقاسم حالت
۱۷۸	آگهی تسلیت
۱۷۹	مرگ دوست
۱۸۱	در رثای استاد حالت
۱۸۲	در طنز عبید دیگری بود
۱۸۵	توفان شد
۱۸۷	زود است
۱۸۹	تغییر طرز ایران در گذشت

فصل چهارم: درآمد

۱۹۱	مقدمه آثار مکتوب، تصانیف
۱۹۳	دیوان قصاید، نالیات، شئون، ها، قطعات، و
۱۹۷	دیوان شوخ
۲۰۴	دیوان خروس لاری
۲۱۱	از عصر شتر تا عصر موتور
۲۱۶	کتاب بچه‌ها برق آمده
۲۳۲	بحر طویل هدهد میرزا
۲۴۱	هبل هبوخان
۲۴۲	دیوان ابوالعینک
۲۴۶	رقص کوسه
۲۴۸	زندداری و گرفتاری یا رساله دکترای زناشویی!
۲۴۹	زندگی بر روی می‌سی‌سی‌پی
۲۶۵	زندگی من

کلمات قصار علی (ع) ۷۰

تقریظ‌ها ۲۷۳

درباره آثار یک شاعر بزرگ معاصر ۲۹۲

طنزپردازان معاصر ایران ۲۹۷

لبخند به روزگار ۲۹۹

معرفی یک نشریه: توفیق ۳۰۳

فرجیان و طنزهای او ۳۰۹

تاریخ شعر - نوپردازی - نقد شعر و سخن‌سنجی ۳۲۴

حسنین کنگره نویسندگان ایران ۳۳۱

حال در حال ۳۳۸

فصل پنجم: بوتۀ نقد

بررسی عناصر غالب بلاغی در طنزهای دیوان خروس لاری ۳۴۷

۱. مقدمه ۳۴۹

۲. تاریخچه طنز ۳۵۰

۳. ابوالقاسم حالت ۳۵۳

۴. عناصر غالب بلاغی ۳۶۱

نتیجه‌گیری ۳۸۲

منابع ۳۸۳

فصل ششم: تاروشنایی بنویس

گزیده داستان‌ها، مقالات، و منشورات طنزآمیز ۳۸۵

داستان‌ها ۳۸۷

من پدر بزرگ خودم هستم ۳۸۷

آقاچو ادا! ۳۹۱

رقص کوسه! ۳۹۴

۳۹۸.....	ملالغنی!
۳۹۸.....	«گریه گرسنه پیه به خواب می بیند!»
۴۰۵.....	مقالات و نشریات
۴۰۵.....	حالت به معترضین خود پاسخ می دهد
۴۱۱.....	محمد علی توفیق
۴۱۵.....	یاد دخو به خیر
۴۲۶.....	کتاب منظوم
۴۲۸.....	موضوع انشای منوچهر
۴۳۵.....	دختره، بخاطره!
۴۴۹.....	دو نامه عوضی
۴۵۳.....	آقای سمون
۴۶۰.....	عجب تجیسی از من کردند!
۴۷۰.....	دزد گرفته اند
۴۷۳.....	هزار و یک شوخی
۴۷۷.....	جواب من به سؤال های کنکور
۴۸۲.....	حمال خانواده
۴۸۲.....	یادی از روز پدر
۴۸۶.....	یا مفت یا مفت
۴۹۰.....	دله دزدی کلفت!
۴۹۰.....	عروسی خانم فیل و آقای فتجان
۴۹۰.....	شمر و خولی و ابن سعد در قرن بیستم
۵۰۰.....	ملاقات با شیطان
۵۰۴.....	ضمیمه ای بر «گیاہ خواری» صادق هدایت
۵۰۸.....	یک بام و دو هوا

۵۱۳.....	زناشویی سرور خانم!
۵۲۴.....	عقد و عروسی و ماه عسل
۵۲۸.....	نقطویان قرن بیستم
۵۳۶.....	بدعت‌های سست و لغت‌های نادرست
۵۴۱.....	نمونه‌هایی از بحر طویل‌های هدهدمیرزا

فصل هفتم: فکاهیات

۵۶۷.....	گزیده اشعار و سروده‌های جد و طنز
۵۶۹.....	در سفره سور
۵۷۰.....	خدا بیامرزد
۵۷۲.....	رباعیات مرونه
۵۷۴.....	سرود جمهوری اسلامی
۵۷۶.....	مادر
۵۷۸.....	از مجموعه انسان و ندکی
۵۸۱.....	رباعیات
۵۸۴.....	به مناسبت عید میث
۵۸۷.....	در مولود مسعود حسین ابن علی علیه السلام
۵۹۱.....	گزیده اشعار طنز
۵۹۱.....	توحید!
۵۹۲.....	در توحید و موعظه
۵۹۶.....	توحید
۶۰۰.....	قصیده نفت
۶۰۱.....	مطبوعات ایران در نیم قرن پیش
۶۰۵.....	سکته‌های ناقص و کامل
۶۰۹.....	جشن تولد بنده

۶۱۵.....	رهزن عیار.....
۶۲۰.....	متروی تهران و برق ایران.....
۶۲۴.....	روزه داریم تا روزه.....
۶۲۶.....	سنگ محک.....
۶۲۸.....	کار مثبت.....
۶۲۹.....	فضل فروشی.....
۶۲۹.....	ابن نیز گذشت.....
۶۳۰.....	بوقلمون.....
۶۳۱.....	کتاب ای د سی.....
۶۳۳.....	تغییر نام جاده هراز.....
۶۳۳.....	وجه تسمیه شهر.....
۶۳۴.....	حرف مفید.....
۶۴۶.....	خوش باش.....
۶۴۷.....	های و هوی.....
۶۴۸.....	صرفه جویی در مصرف آب.....
۶۵۳.....	خلیج فارس.....
۶۶۵.....	پیام سرگشاده.....
۶۶۶.....	تازی عمو سام.....
۶۶۸.....	پیام از شرق به غرب.....
۶۷۱.....	نشانه وطن پرستی و ملی گرایی.....
۶۷۳.....	زنده به گور.....
۶۷۸.....	رکاکت شعر و ترانه.....
۶۷۹.....	قصیده نانواییه.....
۶۸۴.....	ای قلم.....

۶۸۸	یاد اوشین به خیر
۶۹۱	انگل‌ها
۶۹۲	تقصیر کیست
۶۹۴	پرندگان توفیق
۶۹۸	از ماه تا ماهی
۶۹۹	از خدا بی خبر
۷۰۰	در فروشگاه
۷۰۲	مصرف برق
۷۰۳	شغل سوادان
۷۰۴	گزندگان
۷۰۵	حوران جرم
۷۰۷	علت تأخیر
۷۰۸	پاسخ معقول
۷۰۹	زن باردار
۷۱۰	پرونده‌سازی
۷۱۱	سینه بر جسته
۷۱۲	شوهر ایده‌آل
۷۱۴	عیب نیست
۷۱۶	کراوات من است!
۷۱۷	اسکناس
۷۱۸	گفتوگو
۷۲۴	قبل و قال بعد از ظهر
۷۲۶	آفرینش
۷۲۸	دست به دامان عشق زن

۷۲۹.....	رشوه
۷۳۱.....	رباعیات میوه جات
۷۳۶.....	دفتری از رباعیات طنز
۷۴۲.....	رباعی های دیروزی و امروزی
۷۴۵.....	زبان میوه ها
۷۴۷.....	موش و گربه
۷۴۹.....	فیل می آریم
۷۵۱.....	صحبت اصلاحات
۷۵۳.....	مشو بازجویی از مختاری
۷۵۶.....	سوی حزار و جواب
۷۵۸.....	مسئلات لایو
۷۶۰.....	زن و شوهر خونگ
۷۶۲.....	شلوار پوشیدن، انم ها
۷۶۴.....	بخشنده
۷۶۵.....	دم گاو!
۷۶۷.....	وصیت نامه
۷۶۹.....	باعث زحمت!
۷۷۱.....	هیچ مغز ندارم، ولی زبان دارم!
۷۷۳.....	زندان اوین
۷۷۵.....	رادیو و تلویزیون
۷۷۸.....	پوشال شو، پوشال شو

فصل هشتم: دریچه

۷۸۱.....	تصاویر و مستندات
----------	------------------